

KUBA

(Republika Kuby)

Stolica: Hawana

Waluta: peso kubańskie (CUP), 1 CUP = 100 centavo

peso kubańskie wymienialne (CUC), 1 CUC = 100 centavo

Język urzędowy: hiszpański

WIZA, PRZEPISY WJAZDOWE

Obywatel polski udający się na Kubę obowiązany jest do posiadania wizen odpowiedniej do celu planowanego pobytu lub tzw. karty turysty (Tarjeta de Turista), która też jest rodzajem wizen, wydawanej wyłącznie w celach turystycznych. Wizen wydaje konsulat kubański w Warszawie, a karty turysty (indywidualne lub grupowe) można nabyć tamże lub w niektórych biurach podróży. Przy przekraczaniu granicy wymagany jest 6-miesięczny okres ważności paszportu, licząc od planowanej daty wjazdu na Kubę. Turysta obowiązany jest również posiadać bilet powrotny lub umożliwiający kontynuację podróży. Służby graniczne mogą odmówić prawa przekroczenia granicy bez podania powodu odmowy. Przed odprawą paszportową każdy turysta mający wizen obowiązany jest wypełnić formularz Tarjeta Internacional de Embarque y Desembarque (dokument stosowany m.in. przez linie lotnicze zezwalający na wejście na pokład samolotu lub jego opuszczenie). Podstemplowany formularz należy zachować, ponieważ bez niego niemożliwe jest opuszczenie Kuby, a uzyskanie nowego wymaga wielu zabiegów. Turyści przyjeżdżający na wypoczynek zorganizowany nie muszą udokumentować posiadanych środków pieniężnych. Turyści przyjeżdżający indywidualnie powinni mieć przynajmniej 100 CUC (lub równoważność tej kwoty w innej walucie wymienialnej) na każdy dzień planowanego pobytu. Służby graniczne egzekwują rygorystycznie ten wymóg. Posiadanie kart kredytowych VISA traktowane jest jako spełnienie tego warunku. W razie pobytu dłuższego niż 30 dni wizen można przedłużyć na miejscu. Formalności łałatwia się we właściwych urzędach imigracyjnych Inmigración y Extranjería (adres w Hawanie: calle Factor y Final, Nuevo Vedado, Plaza de la Revolución) - wcześniej należy kupić znaczki opłaty skarbowej na kwotę 25 CUC w jednym z oddziałów Banco de Crédito y Comercio. Należy przedłożyć do wglądu paszport, bilet lotniczy i rachunek za opłacone zakwaterowanie. Przy wylocie z Kuby obowiązuje wniesienie opłaty lotniskowej w wysokości 25 CUC. Bez dokonania tej opłaty podróży nie jest dopuszczany do odprawy paszportowej.

PRZEPISY CELNE

Na podstawie odpowiednich rozporządzeń Głównego Urzędu Celnego (Aduana General de la República) Rząd Kubański z dniem 1 września 2014 r. wprowadził w życie nowe przepisy celne dotyczące przede wszystkim ograniczeń w zakresie wwozu na terytorium Kuby artykułów użytku osobistego, sprzętu AGD, sprzętu i wyposażenia informatycznego. Szczegółowa lista produktów, które nie podlegają ocłeniu została zamieszczona w Rozporządzeniu nr 206 z 30 czerwca 2014 r. (Resolución 206-2014 del Jefe AGR).

Dodatkowo specjalne zezwolenie Ministerstwa Telekomunikacji wymagane jest w przypadku wwozu takich urządzeń jak: faksy bezprzewodowe, centralki telefoniczne, mikrofony bezprzewodowe i osprzęt do nich, routery i switche, walkie-talkie (maksymalnie po 1 szt. w skali roku). Ponadto określona została maksymalna wartość towarów niestanowiących rzeczy przeznaczonych do użytku osobistego (do 25 kg) na kwotę 1.000 USD. Towary powyżej tej wartości mogą zostać zarekwirowane. W ramach tej kwoty, towary podlegają opodatkowaniu wg. taryfy progresywnej: do 50,99 USD wolne od cła; 51,00 - 500,99 USD - 100%; 501 - 1.000 USD - 200%. (Rozporządzenie GUC Kuby nr 222/2012 - Resolución 222/2012 del Jefe AGR).

Przepisy fitosanitarne zakazują wwozu owoców, warzyw, sadzonek, nasion i pokarmów dla zwierząt. Zakaz dotyczy również serów, wędlin, mięs i ich przetworów. Wskazane jest zadeklarowanie wwożonej gotówki w kwocie przekraczającej 5.000 USD.

Bez rachunku ze sklepu potwierdzającego zakup można wywieźć jedynie 50 szt. cygar. Normy CITES zakazują wywozu zwierząt morskich i lądowych, endemicznych lub będących pod ochroną (np. żółwi, iguan, krokodyli, papug) oraz skór i wyrobów z tych zwierząt. Nie zezwala się na wywóz więcej niż

3 dużych muszli. Na wywóz antyków i dzieł sztuki, w tym również rękodzieła i rzemiosła artystycznego większej wartości, należy uzyskać zezwolenie, wydawane przez Registro Nacional de Bienes Culturales Departamentu Dziedzictwa w Ministerstwie Kultury. Na wywóz większej ilości złota czy srebra należy mieć zezwolenie Banco Nacional de Cuba. Wywóz alkoholu ograniczony jest do 6 butelek. Obowiązuje zakaz wywozu miejscowych walut w kwotach przekraczających 100 CUP i 200 CUC.

Teksty przepisów celnych: Rozporządzenia Szefa Głównego Urzędu Celnego (Aduana General de la República) nr 206-2014 (Resolución 206-2014 del Jefe AGR); 207-2014 (Resolución 207-2014 del Jefe AGR); 208-2014 (Resolución 208-2014 del Jefe AGR) można odnaleźć na stronach: www.aduana.co.cu i www.gacetaoficial.cu

PRZEPISY PRAWNE

Miejscowe władze surowo zwalczają przestępczość narkotykową. Wysokie kary więzienia grożą również za organizowanie lub sprzyjanie nielegalnej emigracji obywateli kubańskich. Za jakiegokolwiek kontakty z przedstawicielami opozycji grozi aresztowanie i wydalenie z kraju. Za każdy dzień pobytu w areszcie imigracyjnym pobierana jest opłata w wysokości 37 CUC. Nie ma przepisów, które umożliwiałyby cudzoziemcom odzyskanie przy wyjeździe podatku VAT za zakupione na Kubie towary.

UBEZPIECZENIE

Polisa ubezpieczeniowa od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia jest obowiązkowa, a jej brak może stanowić podstawę do odmowy wjazdu na Wyspę. Należy się przy tym upewnić, czy firma ubezpieczeniowa ma przedstawiciela uprawnionego do działania na obszarze Ameryki Łacińskiej i Karaibów oraz z jaką instytucją kubańską ona współpracuje.

SZCZEPIENIA, SŁUŻBA ZDROWIA

Od 2012 roku występują na Kubie przypadki zarażenia bakterią cholery i dengue. Kluczową rolę w zapobieganiu chorobom jest przestrzeganie zasad higieny. Odwiedzający kraje zagrożone cholerą lub dengue powinni pić wyłącznie butelkowaną lub przegotowaną z chlorem wodę, dokładnie myć owoce i warzywa, regularnie myć ręce (zwłaszcza przed posiłkiem) i unikać spożywania surowych owoców morza. Podróżujący skarżący się na ostrą biegunkę i wymioty powinni niezwłocznie szukać pomocy medycznej.

Nie są wymagane żadne szczepienia ochronne tym niemniej należy rozważyć zaszczepienie się przeciwko cholercie. Występuje okresowo zagrożenie takimi chorobami, jak: ameboza, dengue, dengue krwotoczna, wirusowe zapalenie spojówek oraz rzadziej gorączką Chikungunya (także wirus przenoszony przez komary). Najczęściej występują zatrucia pokarmowe, w szczególności po spożyciu potraw z owocami morza. Odradza się spożywanie sałaty. Często są również przypadki poparzeń słonecznych oraz zaburzeń funkcjonowania układu krążenia wywołane wysoką temperaturą powietrza, jego dużą wilgotnością i gwałtownymi skokami ciśnienia (zwłaszcza w okresie huraganów). Z uwagi na występujące okresowo burze elektromagnetyczne osoby z rozrusznikiem serca powinny zasięgnąć przed podróżą porady lekarza specjalisty.

Nie wszystkie miejscowe biura podróży zapewniają opiekę lekarską uczestnikom wycieczek grupowych. W niektórych większych hotelach obecny jest lekarz pierwszego kontaktu (koszt wizyty to ok. 30 CUC). W Hawanie specjalistyczną opiekę medyczną na dość dobrym poziomie oferują: Centro de Investigaciones Medico-Quirurgicas CIMEX (calle 216 y 11B, Siboney), Clinica Central Cira Garcia (calle 20 y avenida 41 No. 4101, Miramar), Hospital Hermanos Ameijeiras (calle San Lazaro 701, Centro Habana), Hospital Ortopedico Frank Pais (avenida 51 No. 19603, Marianao), Centro Internacional de Retinosis Pigmentaria (calle L y 13, Vedado). Apteki międzynarodowe oferują leki w ograniczonym zakresie; ich ceny są wysokie. Dzień pobytu w szpitalu (z wyżywieniem, bez lekarstw i zabiegów) kosztuje 130 CUC za pierwszy dzień i 90 CUC za każdy następny, wizyta lekarska 30-50 CUC, analizy ambulatoryjne do 30 CUC, założenie gipsu ok. 25 CUC. Placówki medyczne honorują karty kredytowe, o ile nie są one wydane przez banki amerykańskie lub z kapitałem amerykańskim. Za usługi wystawiane są rachunki, które mogą stanowić podstawę do ubiegania się o zwrot poniesionych kosztów leczenia. Placówki służby zdrowia obsługujące cudzoziemców znajdują się w każdym większym mieście.

INFORMACJE DLA KIEROWCÓW

Na drogach obowiązuje ruch prawostronny. Sygnalizacja świetlna umieszczana jest za skrzyżowaniem. Na rondzie pierwszeństwo mają pojazdy znajdujące się na rondzie. Polskie prawo jazdy jest honorowane przez okres 6 miesięcy od daty przekroczenia granicy, zaleca się jednak posiadanie międzynarodowego prawa jazdy. Nie ma obowiązku wykupienia ubezpieczenia OC, AC czy NW. Spółka ASISTUR SA oferuje ubezpieczenia komunikacyjne.

Ubezpieczenie wymagane jest jednak w przypadku wynajmu pojazdu kołowego lub jednostki pływającej. Jest ono z reguły wliczane w cenę wynajmu. Należy tego dopilnować we własnym dobrze pojętym interesie. Polskie polisy komunikacyjne nie są uznawane. Niektóre odcinki autostrad są płatne. Paliwo należy tankować wyłącznie na stacjach benzynowych ORO NEGRO lub CUPET.

PODRÓŻOWANIE PO KRAJU

Odradza się podróże na Kubę w okresie od czerwca do listopada, gdyż na Oceanie Atlantyckim, Morzu Karaibskim i w Zatoce Meksykańskiej tworzą się w tym czasie liczne huragany, stanowiące bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia. Z obserwacji wynika, że w okresie od listopada do marca warunki pogodowe są najbardziej sprzyjające. Nie ma ograniczeń w podróżowaniu po kraju z wyjątkiem oznakowanych stref specjalnych (w tym amerykańskiej bazy wojskowej w Guantanamo). Po Kubie najwygodniej podróżować autobusami dalekobieżnymi Astro i Vía Azul. Można się również przemieszczać po kraju koleją. Samochód można wynająć w jednej z sieci rent-a-car: REX, Cuba Car, Transtur. Można korzystać bezpiecznie z usług korporacji taksówkowych Cubataxi (tel. 855 55 55 i 866 66 66). Cudzoziemiec, który nie korzysta z usług hoteli, może się zatrzymać na nocleg jedynie w kwaterach prywatnych (casas particulares) mających licencje uprawniające do przyjmowania turystów. Podczas szukania kwater prywatnych należy zwrócić uwagę na standard, ponieważ za taką samą cenę można znaleźć kwatery na bardzo dobrym albo bardzo niskim poziomie.

BEZPIECZEŃSTWO

W ostatnich latach na Kubie nasiliła się przestępczość pospolita, głównie ze względu na zubożenie społeczeństwa. Coraz częściej zdarzają się kradzieże w pokojach hotelowych. Wzrasta liczba włamań do samochodów, kradzieży torebek damskich, biżuterii, sprzętu fotograficznego i telefonów komórkowych. Nie należy liczyć na ogół na pomoc policjantów, patrolujących przez całą dobę najważniejsze punkty w atrakcyjnych turystycznie miastach. Zdarzają się natomiast przypadki wyłudzenia drobnych kwot przez policjantów, którzy zatrzymują pojazdy z wypożyczalni (na rejestracji turystycznej) pod pretekstem wykroczeń komunikacyjnych. W stolicy należy unikać poruszania się, zwłaszcza po zachodzie słońca, po takich dzielnicach jak Centro Habana (okolice dawnego barrio Colón, ulice Amistad i Monte), Habana Vieja (ulice Sol, Jesus Maria, Aguacate), a także Lavton, Cerro, 10 de Octubre, San Miguel del Padron, Arroyo Naranjo. Należy w sposób szczególny zadbać o zabezpieczenie przed kradzieżą paszportów, kart kredytowych, dokumentów podróży itd.

RELIGIA, OBYCZAJE

Religią dominującą jest katolicyzm. Stosunkowo licznie reprezentowany jest również protestantyzm. Kulturowana jest ponadto regła de ocha (santeria), pierwotnie religia niewolników przywiezionych z Afryki, sięgająca swymi korzeniami początków XVII w. Dziś stanowi synkretyczne połączenie wierzeń w rozliczne bóstwa afrykańskie z religią chrześcijańską. Co roku 817-osobowa Rada Kapłanów Starszych Yoruba odczytuje, zgodnie z wielowiekową tradycją, Pismo Ifa zawierające przepowiednie i zalecenia na dany rok. Jest to przekazywany z pokolenia na pokolenie zawiły system interpretacji znaków występujących w otoczeniu, spisany w Świętej Księdze Ifa, zwanej też Dziełem Oddun. W skład Rady wchodzi Babalawos (kapłani). W stolicy wyodrębniają się trzy główne ośrodki propagujące aktywnie tę religię: są to dzielnice Regla, Guanabacoa i 10 de Octubre. Nieoficjalne źródła podają, że 75% ludności Kuby praktykuje santerię.

ŚWIĘTA

Dni wolne od pracy to: 1 i 2 stycznia - Aniversario de la Revolución (Rocznica Rewolucji), Viernes Santo - Wielki Piątek (święto ruchome), 1 maja - Międzynarodowy Dzień Pracy, 25, 26, 27 lipca - obchody Insurekcji Narodowej (rocznica szturm na koszary Moncada), 10 października - rocznica wybuchu Walk o Niepodległość (dzień pamięci poległych w wojnach narodowowyzwoleńczych),

25 grudnia - Boże Narodzenie, 31 grudnia Aniversario de la Revolución (Rocznica Rewolucji).

Na 17 grudnia przypada jedno z ważniejszych świąt w kalendarzu religijnym Kubańczyków. W Kościele katolickim obchodzony jest dzień św. Łukasza (św. Łazarza). Do miejscowości Rincón w prowincji Hawana, gdzie znajduje się sanktuarium San Lazaro (ikonę św. Łazarza przywieziono z Hiszpanii do Hawany w XVI w.), przybywają przez cały tydzień rzesze osób upośledzonych i niepełnosprawnych, m.in. ociemniałych, upośledzonych umysłowo, sparaliżowanych, trędowatych, chorych na AIDS, choroby weneryczne. Szacuje się, że co roku w uroczystościach ofiarnych i dziękczynnych w Rincón bierze udział blisko 200 tys. pielgrzymów. Natomiast dla wyznawców santerii dzień 17 grudnia jest świętem Babalu Aye. Bóstwo to znane jest również w innych krajach jako Legba Pied Casse (Haiti), Legba (Republika Dominikany), Sakpana (Trinidad i Tobago), Omolu, Shapanan, Sakpata, Obaluaie, Alapo (Brazylia).

PRZYDATNE INFORMACJE:

Banki, urzędy, instytucje użyteczności publicznej i punkty handlowo-usługowe nie honorują kart kredytowych ani czeków, w tym czeków podróży, wydanych przez banki amerykańskie lub inne banki z udziałem kapitału amerykańskiego. Przed wyjazdem z Polski należy dowiedzieć się we własnym banku, czy posiadane karty kredytowe będą uznawane na Kubie. Istnieje możliwość przekazania środków pieniężnych z Polski za pośrednictwem Agencji ASISTUR S.A. - adres w Hawanie: Prado 208, między Colon i Trocadero, tel. (53-7) 862 86 24, 862 87 94, faks (53-7) 866 55 67. Wpłata musi być dokonana w euro. Agencja Western Union realizuje wyłącznie limitowane przekazy pieniężne z terytorium USA na rzecz osób zamieszkałych na stałe na wyspie.

Dolar amerykański w obrocie gotówkowym został obciążony dodatkowym podatkiem w wysokości 10%, co w praktyce spowodowało wycofanie tej waluty z obrotu gotówkowego na terytorium Republiki Kuby. W rozliczeniach gotówkowych, na wewnętrznym rynku dewizowym, USD został zastąpiony przez CUC, kubańskie peso wymienialne - peso convertible. W rozliczeniach gotówkowych na rynku wewnętrznym dla turystów i cudzoziemców jedyną obowiązującą walutą jest kubańskie peso wymienialne CUC. Jest to waluta Banku Centralnego Kuby, wymienialna wyłącznie na terenie Kuby, występująca w postaci banknotów 100, 50, 20, 10, 5, 3 i 1 peso oraz bilonu 1 peso, 50, 25, 10, 5, 1 centavo. Do obiegu są dopuszczone inne waluty, takie jak: euro, dolar kanadyjski, funt szterling, frank szwajcarski. Na terenie kraju funkcjonuje sieć państwowych kantorów wymiany walut - CADECA.

W porównaniu z Polską ceny w kubańskich sklepach są średnio dwukrotnie wyższe. Cudzoziemcy są zobligowani do zaopatrywania się w produkty w sklepach należących do państwowych sieci handlowych Tiendas Panamericanas, Palco, gdzie płatności dokonuje się w walucie wymienialnej CUC. Owoce, warzywa i mięso wieprzowe można kupować za peso nacional CUP na bazarach i w kioskach z warzywami.

Koszt połączenia telefonicznego z Polską to ok. 4,20 CUC za 1 minutę z telefonu komórkowego, ok. 5,90 CUC za 1 minutę z telefonu stacjonarnego.

Spółka ASISTUR S.A. świadczy usługi w zakresie ubezpieczeń, pomocy medycznej, finansowej, prawnej, transportu, także sanitarnego i przewozu zwłok, rezerwacji lotniczych i hotelowych (e-mail: ventas@asistur.get.cma.net).

Na terenie Kuby działa międzynarodowa firma spedycyjna DHL, adres w Hawanie: Vento y Camaguey, Cerro, Tel: +53 (7) 646-4226.

Praktycznie nie funkcjonuje komunikacja miejska, jakkolwiek w ostatnim czasie nastąpiła pewna poprawa na niektórych liniach autobusowych.

Napięcie w sieci - 110 V, 60 Hz, w niektórych hotelach i casas particulares 110 V, 60 Hz i 220 V, 60 Hz. Stosowane są wtyczki z prostokątnymi płaskimi bolcami typu północnoamerykańskiego.

Różnica czasu między Warszawą a Hawaną wynosi 6 godzin (minus). Czas letni obowiązuje od marca do października.

Podczas podróży zagranicznych należy przestrzegać praw i zwyczajów kraju pobytu, pamiętając przy tym, że gospodarze mają prawo wymagać stosownego zachowania od turystów odwiedzających ich kraj, w tym w odniesieniu do zakresu swobód przysługujących różnym grupom społecznym oraz światopoglądowym. Przed wyjazdem zapoznaj się z wszelkimi dostępnymi informacjami o kraju, do którego się udajesz, a które mogą być przydatne w podróży.